

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115218508
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8115218508.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, proti žalovanej: Bc. B. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, XXX XX J., právne zastúpenej JUDr. Marekom Tkáčom, advokátom so sídlom Námestie sv. Martina 39, 082 71 Lipany, o zaplatenie 1.948,96 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 24C/31/2015-258 zo dňa 4. decembra 2019 a jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaná nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalobcoví sa ich náhrada nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že

„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.948,96 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z dlžnej sumy od 07.08.2015 do zaplatenia, to všetko v mesačných splátkach vo výške 30 Eur splatných vždy do 15.dňa toho - ktorého mesiaca vopred počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do úplného zaplatenia pod stratou výhody splátok.

II. Žalovaná má vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 41,46 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanovením § 446, § 447, § 451 odsek 1, odsek 2, § 458 odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 9 odsek 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES.

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Prešov číslo konania 24C/31/2015-199 zo dňa 07.02.2018 súd zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 4.710,68 eur s príslušenstvom, vo zvyšnej časti súd žalobný návrh žalobcu zamietol a rozhodol, že žalovaná má vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcu v časti o zaplatenie 4.710,68 Eur s príslušenstvom so súhlasom žalovanej, súd postupom podľa § 144 a 145 CSP konanie v tejto časti zastavil. Tento výrok nadobudol právoplatnosť dňa 23.03.2018. Vo zvyšnej časti súd žalobný návrh žalobcu zamietol a to z dôvodu, že námietku premlčania vznesenú žalovanou považoval v celom rozsahu za dôvodnú.

4. Uznesením Krajského súdu v Prešove číslo konania 8Co/61/2018 - 224 zo dňa 25.03.2019 súd zrušil rozsudok súdu 1. stupňa vo výroku o zamietnutí žalobného návrhu vo zvyšnej časti a vo výroku o trovách konania, v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca vyplatil žalovanej sumu 1.948,96 eur dňa 03.04.2014 potom, ako už mohol mať vedomosť o tom, že žalovaná bola uznaná za invalidnú. No napriek tomu, že žalovaný mohol vedieť o invalidite žalovanej už v marci 2013, nemožno tento moment stotožniť so začiatkom počítania subjektívnej premlčacej doby, nakoľko v uvedenom čase, t.j. v marci 2013 k vzniku prípadného bezdôvodného obohatenia ešte nedošlo. K výplате sumy vo výške 1.948,96 eur došlo až dňa 03.01.2014, to znamená uvedený dátum by mal byť totožný so začiatkom plynutia prípadnej objektívnej premlčacej doby, ako aj subjektívnej premlčacej doby. Odvolací súd považoval záver súdu prvej inštancie o skoršom plynutí subjektívnej premlčacej doby za nesprávny, a preto rozsudok súdu 1. stupňa bol v tejto časti zrušený.

5. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého na základe oznámenia o poistnom plnení zo dňa 12.06.2012 mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca poukázal žalovanej sumu titulom straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti za obdobie od 01.02.2011 do 27.08.2011 sumu 3.623,74 eur. Z oznámenia o poistnom plnení zo dňa 20.12.2012 mal súd za preukázané, že titulom do likvidácie náhrady straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti za obdobie od 28.08.2010 do 31.01.2011 vyplatil žalobca žalovanej sumu 2.717,52 eur. Na základe oznámenia o poistnom plnení zo dňa 04.04.2014 žalobca vyplatil žalovanej náhradu straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti za obdobie od 28.08.2010 do 31.08.2012 v celkovej výške 1.948,96 eur. Z rozhodnutia zo dňa 12.01.2012 číslo XXXXXXXXXX. Sociálnej poisťovne, Ústredie, mal súd za preukázané, že žalovanej bol za obdobie od 28.08.2010 priznaný invalidný dôchodok v sume 182,90 eur mesačne. Žalobca k žalobe predložil výpočet straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite, z ktorého vyplýva, že za obdobie od roku 2010 do roku 2014 mala byť žalovanej vyplatená suma vo výške 1.630,5709 eur, pričom jej bola vyplatená suma 8.290,22 eur. Rozdiel vo výške 6.659,6491 eur požaduje žalobca späť titulom prijatého bezdôvodného obohatenia. Výzvami zo dňa 22.01.2015 a 27.02.2015 vyzval žalobca žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy.

6. Žalovaná súdu uviedla, že v roku 2009 vykonávala prácu opatrovateľky v Rakúsku na dvoch miestach. V roku 2009 začala pracovať v J., kde robila 1,5 roka. Potom starká zomrela, XX.XX.XXXX nastúpila do C. a pracovala tam až do minulého roku 2015. Prácu vykonávala s láskou, robila si aj bakalára, robila na úrade. Dňa 28.08.2010 sa vracali domov, šofér pravdepodobne zaspal na stopke, potom už len počula ranu do jej strany, silný úder. Pamätá si vrtuľník. Bola oživovaná dvakrát v aute, 2,5 mesiaca nehybne ležala na lôžku vo B.. Utrpela sedemkrát zlomeninu panvy, hrudníka, roztriešтенú lopatu platničky pravej, roztriešтенú sedáciu kosť. Každý sa čuduje, že prečo nechala živnosť do roku 2012, ale vždy verila, že sa z toho dostane. Postupne sa jej zdravotný stav začal zhoršovať. Bola roztrhnutá močová rúra, začal jej unikať moč, stolica, stáča jej panvu do ľavej strany, má silné bolesti v krížovej oblasti, nosí bedrový pás. Nemôže dlho sedieť ani stáť. Je odkázaná na pomoc. Zároveň poukázala na to, že invalidný dôchodok jej bol priznaný vo výške 174 Eur, pričom zarábala v Rakúsku v čistom 800 Eur. Zrazu nemá ani na živobytie, ani na lieky, ani na benzín. Práceschopná bola od 28.08.2010 do 31.05.2012, má o tom všetky doklady.

7. Svedkyňa U. U. súdu uviedla, že žalovanú pozná od roku 2008, nakoľko boli bývalé kolegyne. V roku 2010 znovu pracovali, keď im pacienti zomreli. Vie, že mala úraz a je to veľmi dobrý človek. Keby sa jej nebola stala nehoda, pracuje dodnes, nakoľko je pracovitý človek. Spolu so žalovanou pred dopravnou nehodou pracovali v mestečku C. v Y.. Žalovaná dosahovala čistý mesačný príjem vo výške 700, 800 až 900 eur pri dvojtyždňovom turnuse.

8. Žalovaná súdu predložila Znalecký posudok číslo X/XXXX znalca MUDr. Y. E., z ktorého vyplýva prehodnotený stupeň invalidity žalovanej. Tento lekársky posudok je zo dňa 07.03.2013, bol doručený žalobcovi.

9. Žalovaná v konaní vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku žalobcu, zároveň na preukázanie dôvodnosti vznesenej námietky premlčania súdu predložila sprievodku, ktorú zasielal predchádzajúci právny zástupca žalovanej zo dňa 20.02.2012 žalobcovi, kde v rámci uplatnenia nároku na náhradu škody titulom bolestného a sťaženie spoločenského uplatnenia bolo žalobcovi doručené aj rozhodnutie o priznanom invalidnom dôchodku žalovanej. Zároveň právny zástupca žalovanej súdu

predložil list adresovaný žalovanou žalobcovi zo dňa 19.10.2012, kde žalobcu upozorňuje na to, že bola nútená odísť do invalidného dôchodku, preto si uplatňuje zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

10. Súd viazaný právnym názorom vyjadreným v uznesení Krajského súdu v Prešove číslo konania 8Co/61/2018-224 zo dňa 25.03.2019 vec prejednal, pričom predmetom tohto sporu zostalo zaplatenie sumy vo výške 1.948,96 eur, ktorá bola zo strany žalobcu vyplatená žalovanej. Z bodu 16 odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že po vrátení veci bude potrebné sa vysporiadať s ďalšími relevantnými argumentmi žalovanej, ktorými sa súd prvej inštancie vzhľadom na konštatovanie premlčania nezaoberal. Súd 1. stupňa sa bude zaoberať dôvodnosťou nároku, námietkou týkajúcou sa rozhodného práva, či namietanej protiústavnosti ustanovenia § 447 Občianskeho zákonníka.

11. Žalobca v celom rozsahu zotrval na podanej žalobe. Mal za to, že vo zvyšnej časti je žalobný návrh v celom rozsahu dôvodný. Právny zástupca žalovanej žiadal vo zvyšnej časti žalobu žalobcu zamietnuť, a to z dôvodu, že na strane žalovanej nemohlo dôjsť a ani nedošlo k vzniku bezdôvodného obohatenia. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 09.11.2016, kde Ústavný súd rozhodol tak, že v prípade iného okruhu subjektov a to ohľadne subjektov, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť, pod ktorú je možné zaradiť aj žalovanú, ktorá túto podnikateľskú činnosť vykonávala do 31.08.2012, pri tomto okruhu subjektov sa postupuje podľa zákonného ustanovenia § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka a týmto osobám sa má dostať náhrada vo výške skutočného rozsahu škody. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku, ako je to pri škode, ale stratou očakávaného prínosu aktív. Práve u žalovanej nastala strata očakávaného prínosu, a to v podobe rozmnoženia majetku v dôsledku škodnej udalosti a protiprávneho konania škodcu, ku ktorému došlo. Ústavný súd vyslovil nesúladosť zákonného ustanovenia § 446 a § 447 Občianskeho zákonníka s Ústavou SR. Zároveň z rozhodnutí žalobcu nevyplýva, podľa akého práva vyplácali plnenie a rovnako z listiny, ktorá je v súdnom spise vyplýva, že došlo ku kráteniu plnenia na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne. To znamená, že argumentácia žalobcu, že nemali vedomosť o rozhodnutí Sociálnej poisťovne, na základe ktorej bola žalovanej priznaná invalidita sa nezakladá na pravde.

12. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca vyplatil žalovanej dňa 12.06.2012, 20.12.2012 sumu po 3.623,74 Eur, ako aj sumu 2.717,52 Eur. Rovnako z vykonaného dokazovania a predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že dňa 04.04.2016 poukázal žalobca žalovanej sumu 1.948,96 Eur titulom náhrady straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti, a to za obdobie od 28.08.2010 do 31.08.2012. Táto suma ostala predmetom tohto sporového konania.

13. Podľa názoru súdu prvej inštancie žaloba žalobcu vo zvyšnej časti o zaplatenie 1.948,96 eur, ktorú si uplatnil vo vzťahu k žalovanej titulom bezdôvodného obohatenia, je dôvodná. Súd sa nestotožňuje s názorom odvolacieho súdu, že nárok žalobcu nie je premlčaný, avšak súd je viazaný vysloveným názorom odvolacieho súdu. Súd prvej inštancie je presvedčený, že žalovaná dostatočným spôsobom na základe predložených dôkazov súdu preukázala, že rozhodnutie o invalidite doručila žalobcovi, čím podľa názoru súdu mal žalobca o tejto skutočnosti vedomosť a svoj nárok si neuplatnil v rámci subjektívnej premlčacej doby. Súd však je viazaný názorom odvolacieho súdu, a preto sa zaoberal ďalšími pokynmi odvolacieho súdu k ustáleniu skutkového stavu.

14. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaná prijala predmetné plnenie od žalobcu, čím dosiahla neoprávnený majetkový prospech, nakoľko na vyplácanie náhrady za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti vo výške 1.948,96 eur, ktorá jej bola vyplatená v čase jej výplaty už na to nebol právny dôvod. Za plnenie bez právneho dôvodu sa okrem iného považuje rozdiel medzi sumou, ktorú žalobca zaplatil žalovanej a sumou, na ktorú mala žalovaná v zmysle platnej právnej úpravy nárok, a teda sumou, ktorú jej žalobca zaplatiť mal. Právny vzťah z bezdôvodného obohatenia je samostatným právnym vzťahom, ktorého podstatou je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný.

15. Bolo potrebné si v tomto spore ustáliť, že predmetom a základom tohto sporu je zaplatenie sumy 1.948,96 eur, ktorú žalobca žaluje titulom bezdôvodného obohatenia, ktoré bolo žalovanej vyplatené a na ktoré už s poukazom na to, že bola uznaná za invalidnú nemala nárok. Predmetom tohto sporu nie je nárok na náhradu škody. Otázka miesta vzniku škody a rovnako aj postup podľa Všeobecného rakúskeho občianskeho zákonníka, ktorý namietal právny zástupca žalovanej, je v tomto spore irelevantná pre posudzovanie žalobcom uplatneného nároku voči žalovanej. Podľa názoru súdu

v žiadnom prípade sa nejedná o právny vzťah s cudzím prvkom, a preto nie je namieste ani otázka skúmania použitia rozhodného práva. V prejednávanej veci súd postupuje podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, nakoľko je toho názoru, že k vyplateniu sumy, t. j. k bezdôvodnému obohateniu došlo na území Slovenskej republiky. Akékoľvek prednesy žalovanej, resp. jej právneho zástupcu o voľbe rozhodného práva, respektíve o tom, že sa v tomto prípade jedná o právny vzťah s cudzím prvkom sú bezpredmetné, nakoľko predmetom tohto sporu nie je otázka náhrady škody. Súd je toho názoru, že v oznámení o poistnom plnení, ktoré žalobca zasielal žalovanej je jasne uvedené, v akej výške poukazuje žalovanej poistné plnenie a z akého právneho dôvodu a to náhrady straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti. Zároveň je tam presne uvedené, na základe akého právneho predpisu a to Občianskeho zákonníka plní. Rovnako je tam uvedené, že daňový základ pre výpočet náhrady straty na zárobku bol vypočítaný z daňového priznania žalovanej. Plnenie poisťovne nebolo plnením titulom ušlého zisku, ale titulom straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti, na ktorú žalovaná stratila nárok, a to od doby, kedy jej bol rozhodnutím Sociálnej poisťovne priznaný invalidný dôchodok. Žalobca súčasne uviedol, a to medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalovanej okrem nároku na stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti vyplatil aj ďalšie nároky titulom škody na zdraví, a to bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia v celkovej výške 49.278,70 eur. Rovnako žalobca vo svojom písomnom podaní zo dňa 05.08.2019 uviedol, že zo strany žalobcu boli refundované rakúskemu partnerovi všetky liečebné náklady, ktoré žalovanej vznikli v Rakúsku a naďalej sú refundované nároky Sociálnej poisťovne, ktorá žalovanej poskytuje mesačnú rentu.

16. Krajský súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že súd sa má zaoberať aj protiústavnosťou zákonného ustanovenia § 446 a § 447 Občianskeho zákonníka. Súd poukázal na to, že plénum Ústavného súdu Slovenskej republiky vo svojom Náleze spisová značka ÚS 10/2016 zo dňa 10.10.2018 rozhodol o nesúlade § 446 Občianskeho zákonníka s článkom 12 ods. 2 a článkom 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Za nesúladné ustanovenie Občianskeho zákonníka bolo v zmysle tohto nálezu vyhlásené ustanovenie § 446 Občianskeho zákonníka a nie ustanovenie § 447 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná sa bezdôvodne obohatila prijatím plnenia v zmysle ustanovenia § 446 Občianskeho zákonníka vo výške, na ktoré v tom čase nemala nárok, je irelevantné posudzovanie prípadnej neústavnosti aj ustanovenia § 447 Občianskeho zákonníka. Súčasne za dôležité považuje súd uviesť, že dôsledkom rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o nesúlade právneho predpisu je strata účinnosti napadnutého právneho predpisu a následne po márnom uplynutí zákonom stanovenej lehoty aj jeho platnosti. Zároveň je potrebné skonštatovať, že otázkou účinkov nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sa zaoberalo plénum Ústavného súdu Slovenskej republiky vo svojom Uznesení spisová značka PL ÚS 13/98 zo dňa 17.02.1999, kde bolo bez rozporov vyslovené, že rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré bolo vydané podľa článku 125 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky má účinky len ex nunc, ako aj v Uznesení spisová značka III. ÚS 24/06, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že „účinky nálezu Ústavného súdu o nesúlade právneho predpisu s ústavou vznikajú do budúcnosti ex nunc, nie spätne.“ Teda nález Ústavného súdu o nesúlade právnych predpisov nemá účinky do minulosti ex tunc. Žalobca poukázal žalovanej dňa 04.04.2014 sumu 1.948,96 Eur a to titulom náhrady straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti, pričom Ústavný súd rozhodol o nesúladnosti ustanovenia § 446 Občianskeho zákonníka s ústavou až nálezom zo dňa 10.10.2018, ktoré nie je možné posudzovať podľa názoru súdu spätne.

17. K právnej argumentácii právneho zástupcu žalovanej, že súd má v tejto súvislosti postupovať podľa Všeobecného rakúskeho občianskeho zákonníka, a to § 1325 Rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka, súd uvádza, že § 4 ods. 5 Zákona číslo 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu, v odseku 5 tohto zákona upravuje možný konflikt medzi limitom poistného plnenia podľa slovenskej legislatívy s limitmi poistného plnenia v iných členských štátoch Európskej únie. Pokiaľ motorové vozidlo evidované v Slovenskej republike spôsobí škodu na území iného členského štátu Európskej únie, slovenský poisťovateľ ručí za škodu spôsobenú jeho poisteným podľa legislatívy štátu, na území ktorého došlo k nehode. Pokiaľ by bol limit poistného plnenia v zahraničí podľa tamjšieho zákona vyšší ako ustanovuje slovenský zákon, slovenský poisťovateľ bude za škodu ručiť podľa tohto vyššieho limitu. Za poisteného bude teda musieť zaplatiť náhradu škody podľa tohto vyššieho limitu poistného plnenia, nie podľa limitu poistného plnenia, ktorý dohodol so svojim klientom. Ak nastane opačný prípad, slovenský poisťovateľ bude ručiť za škodu v rozsahu dojednaného limitu poistného krytia, respektíve podľa slovenského práva. Táto úprava bola zavedená v záujme zvýšenej ochrany poškodených osôb na území členských štátov Európskej únie. Vyššie uvedené zákonné ustanovenie sa týka limitov poistného plnenia, ktoré môže byť na základe Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103 ES zo dňa 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových

vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti v jednotlivých členských štátoch Európskej únie dojednané odlišne, pričom smernica upravuje minimálnu hranicu možného dojednania limitu poistného plnenia.

18. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že argumentácia právneho zástupcu žalovanej je nesprávna a nie je možné v tomto prípade použiť ustanovenie § 1325 Rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka, ktoré je v rozpore so znením predmetného zákonného ustanovenia § 4 ods. 5 zákona o povinnom zmluvnom poistení. Je potrebné zdôrazniť, že žalovaná si predsa sama uplatnila svoje nároky podľa slovenského právneho poriadku, respektíve sociálneho systému, a to nárok na stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti. Podľa názoru súdu by bola úplne iná situácia, ak by žalovanej vznikol nárok aj zo zahraničného sociálneho systému a tento by si v Rakúsku riadne uplatnila. V takomto prípade si rakúska inštitúcia, ktorá by vyplatila plnenie musela uplatniť nárok na refundáciu tohto plnenia vyplateného buď priamo u Slovenskej poisťovne alebo v Rakúsku prostredníctvom likvidačného zástupcu. Keďže žalovaná si uplatnila nárok iba zo slovenského sociálneho systému, je zrejmé, že v Rakúsku jej takýto nárok vôbec nevznikol, preto jej argumentácia je v celom rozsahu irelevantná. Podľa bodu 3, bodu 4 Smernice číslo 2009/103 ES: Každý členský štát by mal prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie krytia zodpovednosti za škodu vzhľadom k používaniu vozidiel normálne sa nachádzajúcich na svojom území. Rozsah krytej zodpovednosti a podmienky poistného krytia budú stanovené na základe tých opatrení. Podľa bodu 4 Smernice 2009/103/ ES: Na účely vylúčenia možného nesprávneho výkladu tejto smernice a uľahčenia získania poistného krytia vozidiel s dočasnými evidenčnými číslami by sa definícia územia, na ktorom sa vozidlo obvykle nachádza, mala vzťahovať na územie štátu, ktorého evidenčné číslo má vozidlo bez ohľadu na to, či je evidenčné číslo stále alebo dočasné. Motorové vozidlo, evidenčné číslo W., v súvislosti s ktorého prevádzkou žalovaná utrpela škodu na zdraví bolo evidované na území Slovenskej republiky. Žalovaná bola v čase škodovej udalosti štátnou príslušníčkou Slovenskej republiky a pokiaľ ide o otázku príjmov žalobkyne, kedy právny zástupca poukazuje na skutočnosť, že žalovaná pracovala v Rakúsku, súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaná v roku 2010 platila daň z príjmov fyzickej osoby na území Slovenskej republiky, pričom základ dane žalovanej predstavoval sumu 6.390 eur, a teda jej nárok na stratu na zárobku počas pracovnej schopnosti sa jej určoval podľa právnych predpisov platných na území Slovenskej republiky, čo vyplýva priamo z potvrdenia o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2010. V tomto spore je si potrebné uvedomiť a rozlíšiť medzi nárokom na stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti, na náhradu na stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, ako aj dávkami invalidného dôchodku. Žalovanej je však v súčasnosti vyplácaný invalidný dôchodok a tieto dávky žalobca refunduje Sociálnej poisťovni. S poukazom na skutočnosť, že žalovanej vznikol nárok na invalidný dôchodok, tento je jej vyplácaný a naďalej poberala popri invalidnom dôchodku aj dávku za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti, ktorá jej už v tom čase podľa názoru súdu neprislúchala, došlo na strane žalovanej k bezdôvodnému obohateniu v sume 1.948,96 eur, ktorú je povinná vydať a túto sumu žalovanú zaviazal žalobcovi v celom rozsahu vydať. K argumentácii žalovanej, že súd má túto prijatú dávku posúdiť ako ušlý zisk, ktorý patrí žalovanej, súd uvádza, že tento nárok je si potrebné uplatniť voči subjektu, ktorý za škodu zodpovedá, žalobca týmto subjektom nie je.

19. Z tejto dlžnej sumy súd zároveň priznal žalobcovi postupom podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka aj zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z dlžnej sumy od 07.08.2015 do zaplatenia, t. j. deň nasledujúci po doručení žaloby žalovanej, ktorá jej bola doručená dňa 06.08.2015.

20. Súd prvej inštancie zohľadnil nepriaznivú majetkovú a finančnú situáciu žalovanej, ktorá poberá invalidný dôchodok vo výške 220,20 eur, ktorý je veľmi nízky a povolil jej z tohto dôvodu dlžnú sumu zaplatiť žalobcovi v mesačných splátkach vo výške 30 eur, majú zároveň za to, že majetková sféra žalobcu nebude povolením splátok žalovanej dotknutá.

21. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1, odsek 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) v spojení s § 256 C.s.p.. Žalobca v časti o zaplatenie sumy 4.710,68 eur procesne zaviniel zastavenie konania, keďže v tejto časti vzal žalobný návrh späť bez uvedenia dôvodu. Úspech žalobcu v spore tak predstavoval 29,27 %, jeho neúspech 70,73 %. Z tohto dôvodu súd rozhodol o nároku žalovanej na náhradu trov konania v rozsahu 41,46 % ako rozdiel medzi pomerom jej úspechu a neúspechu. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté

samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 C.s.p.

22. Proti rozsudku podala odvolanie žalovaná včas. Odvolanie odôvodnila tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) C.s.p., konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) C.s.p.), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) C.s.p.), rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.). Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietá a žalovaná má nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

23. Uviedla, že súd prvej inštancie oprel svoje rozhodnutie o ustanovenia § 446 a § 447 Občianskeho zákonníka, pričom sa vôbec nevysporiadal s ich protiústavnosťou. Podľa ustanovenia § 446 Občianskeho zákonníka platného a účinného od 01.12.2019 náhrada straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného sa uhrádza peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom poškodeného, ktorý dosahoval pred vznikom škody, a náhradou, ktorá bola poškodenému vyplatená v dôsledku choroby alebo úrazu podľa osobitných predpisov. Podľa ustanovenia § 879w Občianskeho zákonníka ustanoveniami § 446, § 447, § 447b a § 448 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. decembrom 2019; vznik týchto právnych vzťahov a vznik nárokov z týchto právnych vzťahov sa posudzujú podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. novembra 2019. Týmito ustanoveniami sa súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní (04.12.2019) vôbec nespravoval, hoci sa vzťahujú aj na právne vzťahy vzniknuté pred 01.12.2019. Podľa citovaného znenia ustanovenia § 447 Občianskeho zákonníka nemá byť žalovanej vyplatená úrazová renta podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení ako sa nesprávne domnieva žalobca a ako to nesprávne rozhodol súd prvej inštancie.

24. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ani nevyplýva, akým výpočtom dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalovaná je povinná vydať, bezdôvodné obohatenie. Preto je v tejto časti napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné. Novelou zákona č. 394/2019 Z. z. sa odstránila protiústavnosť predošlých znení § 446 Občianskeho zákonníka, o ktorom to vyslovil aj Ústavný súd Slovenskej republiky a § 447 Občianskeho zákonníka, na čo žalovaná neustále poukazovala.

25. Podľa názoru žalovanej nemožno hovoriť o bezdôvodnom obohatení plnením bez právneho dôvodu, ak si poškodený, v tomto prípade žalovaná, uplatnil nárok na zaplatenie ušlého zárobku, označovaného aj ako ušlý zisk, a poisťovateľ, v tomto prípade žalobca jeho peňažný nárok posúdi a označí ho, resp. právne kvalifikuje ináč než poškodený, tomto prípade ako strata na zárobku. a nakoniec ho aj plní. V danom prípade ide o plnenie poisťovateľa, resp. uplatneného nároku z nej, preto nemôže ísť o plnenie bez právneho dôvodu a tým vzniku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Neboli vôbec naplnené zákonné predpoklady na vyslovenie, že medzi žalobcom a žalovanou vznikol záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia, zvlášť, ak súd prvej inštancie mal za to, že žalovaná dostatočným spôsobom na základe predložených listinných dôkazov súdu preukázala, že rozhodnutie o invalidite doručila žalobcovi (bod 22 napadnutého rozsudku). Žalobca nijako nepreukázal súdu, žeby žalovaná nedodala žalobcovi rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní invalidity, potom, čo by ju o to žiadal, alebo vyzýval.

26. Žalovaná v podanom odvolaní ďalej namietala, že súd prvej inštancie síce posudzoval nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa slovenského právneho poriadku, avšak v rámci neho posudzoval škodu vzniknutú žalovanej, ktorá sa by mala spravovať, právom miesta, kde škoda vznikla, čo bolo územie Rakúska, a preto nestačilo sa zo strany súdu prvej inštancie obmedziť iba na posudzovanie ustanovenia § 446 a § 447 Občianskeho zákonníka, ktoré aj tak boli protiústavné. Žalovaná má za to, že medzi škodcom a žalovanou vznikol právny vzťah s cudzím prvkom, a preto bola namieste otázka skúmania použitia rozhodného práva vo vzťahu k posudzovaniu nároku žalovanej.

27. Žalovaná poukázala aj na ust. § 4 odsek 5 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení a podľa jej názoru mala nárok na poisťné plnenie, resp. na zaplatenie ušlého zárobku, bez ohľadu na jeho právnu kvalifikáciu, v rozsahu poistenia zodpovednosti podľa právnych predpisov členského štátu, na ktorého území bola škoda spôsobená, t. j. Rakúska, ak sa podľa tohto zákona alebo na základe poisťnej zmluvy neposkytuje poisťné plnenie v širšom rozsahu.

28. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

29. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

30. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.) a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza nasledovné:

31. Podľa ust. § 446 Občianskeho zákonníka účinného do 29.1.2019, náhrada za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako úrazový príplatok podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

32. Podľa ust. § 447 Občianskeho zákonníka do 30.11.2019, náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného alebo pri invalidite sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako suma úrazovej renty podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

33. Podľa ust. § 879w Občianskeho zákonníka, ustanoveniami § 446, § 447, § 447b a § 448 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. decembrom 2019; vznik týchto právnych vzťahov a vznik nárokov z týchto právnych vzťahov sa posudzujú podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. novembra 2019.

34. Podľa ust. § 451 odsek 1, odsek 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

35. Žalobou doručenou súdu dňa 10.7.2015 žalobca žiadal, aby žalovaná bola povinná zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 6659,64 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % z dlžnej čiastky.

36. V žalobe tvrdil, že vyplatil žalovanej okrem iných plnení aj čiastku v celkovej výške 8290,22 eur ako stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti a to za obdobie od 28.8.2010 do 31.8.2012 s poslednou úhradou dňa 3.4.2014.

37. V ďalšej časti žaloby tvrdil, že dňa 11.6.2014 bolo žalobcovi žalovanou doručené rozhodnutie o priznaní invalidného dôchodku so začiatkom od 28.8.2010 ako dôsledok predmetnej nehody zo dňa 28.8.2010.

38. V zmysle uvedeného rozhodnutia pominuli dôvody na vyplácanie dávok za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti dňom, kedy bol žalovanej priznaný invalidný dôchodok, t.j. 28.8.2010.

39. Menovaná v zmysle uvedeného rozhodnutia má nárok za obdobie od 28.8.2010 do konca roku 2014 na stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite v zmysle § 447 Občianskeho zákonníka.

40. Za uvedené obdobie, podľa tvrdenia žalobcu, mala žalovaná nárok na náhradu straty na zárobku pri invalidite vo výške 1630,5709 euro.

41. Na základe uvedených skutočností bola žalovanej neoprávnene uhradená čiastka vo výške 6659,64 eur, ktorá vyplýva z rozdielu sumy, ktorá bola žalovanej vyplatená, a ktorú mala v zmysle zákona dostať.

42. V prípade nevrátenia žalovanej sumy by u žalovanej došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka, plnením bez právneho dôvodu.

43. V prílohe žaloby žalobca predložil ako písomný dôkaz Oznámenia o poistnom plnení zo dňa 12.6.2012, 20.12.2012 a 4.4.2014.

44. Žalovaná na pojednávaní dňa 18.10.2016 uviedla, že podľa jej názoru bol uvedenými plneniami uhradený ušlý zisk, keďže nemohla v období od 28.8.2010 do 31.8.2012 vykonávať činnosť opatrovateľky.

45. Písomným podaním doručeným súdu 7.11.2017 žalobca zobral žalobu v časti istiny vo výške 4710,68 eur s prísl. späť a navrhol konanie v tejto časti zastaviť.

46. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 7.2.2018 konanie v časti o zaplatenie sumy 4710,68 eur s prísl. zastavil. Vo zvyšnej časti žalobný návrh žalobcu zamietol.

47. Po podanom odvolaní žalobcu odvolací súd uznesením zo dňa 25.3.2019 zrušil rozsudok vo výroku o zamietnutí žalobného návrhu vo zvyšnej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

48. Následne na pojednávaní dňa 24.6.2019 právny zástupca žalovanej navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Podľa jeho názoru žalovaná sa nijako bezdôvodne neobohatila keďže žalobca plnil na základe vzniknutej poistnej udalosti, teda nešlo o plnenie bez právneho dôvodu. Z jeho písomnosti nevyplýva na základe akého zákonného ustanovenia žalovanej plnil a preto nie je vylúčené, že plnil na základe právneho poriadku členského štátu, na území ktorého bola spôsobená škoda.

49. U žalovanej nastala strata očakávaného prínosu a to v podobe rozmnoženia majetku v dôsledku škodnej udalosti a protiprávneho konania škodcu, ku ktorému došlo.

50. Žalobca vo vyjadrení k prednesu právneho zástupcu žalovanej uviedol, že došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovanej plnením žalobcu z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Keďže predmetom konania je nárok na bezdôvodné obohatenie a nie nárok na náhradu škody, tak otázka miesta vzniku škody je bez akejkoľvek právnej relevancie pre posudzovanie žalobcom uplatneného nároku voči žalovanej. Nejedná sa o vzťah s cudzím prvkom a preto nie je na mieste otázka skúmania rozhodného práva. V prejednávanej veci je súd povinný postupovať podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, nakoľko na území Slovenskej republiky došlo k bezdôvodnému obohateniu.

51. Tvrdenia právneho zástupcu žalovanej uvedené na pojednávaní konanom dňa 24.06.2019, že z písomnosti žalobcu nevyplýva, na základe akého zákonného ustanovenia žalovanej plnil, sa nezakladajú na pravde. V oznámeniach o poistnom plnení, ktoré žalobca zaslal žalovanej je uvedené v akej výške poukazuje žalovanej poistné plnenie, z akého titulu (náhrada straty na zárobku počas PN), na základe akého právneho predpisu plní (Občiansky zákonník) a taktiež uvádza, že daňový základ pre výpočet náhrady za stratu na zárobku bol vypočítaný z daňového priznania žalovanej.

52. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1948,96 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % z dlžnej sumy od 7.8.2015 do zaplatenia, to všetko v mesačných splátkach vo výške 30,- eur. Zároveň žalovanej vo vzťahu k žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 41,46 %.

53. Žalovaná v podanom odvolaní navrhla zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanej vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

54. K odvolacím námietkam žalovanej sa žiada uviesť, že s týmito sa súd prvej inštancie náležitým spôsobom vypracoval.

55. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie oprel o ustanovenie § 451 odsek 1, odsek 2 Občianskeho zákonníka a svoj postup v tomto smere náležitým spôsobom odôvodnil v bodoch 22., 23., 24. a 25 odôvodnenia napadnutého rozsudku.

56. Žalovaná v priebehu konania nenamietala postup a výpočet žalobcu, akým dospel k ustáleniu celkovej výšky vyplatennej žalobkyni v sume 8290,22 eur ani výpočet jej nároku na náhradu straty na zárobku pri invalidite vo výške 1630,5709 eur, pričom rozdiel týchto súm žalobca uplatnil v žalobe. Len so všeobecným tvrdením žalovanej, že súd sa nevyporiadal s protiústavnosťou ustanovenia § 446, § 447 Občianskeho zákonníka sa nemožno stotožniť, keďže súd vysvetlenie poskytol v bode 26 odôvodnenia napadnutého rozsudku.

57. K argumentácii právneho zástupcu žalovanej k aplikácii ustanovenia § 1325 Rakúskeho všeobecného občianskeho zákonníka podal súd prvej inštancie náležité vysvetlenie v bode 30. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

58. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé žalobcom predložené dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok v zmysle ustanovenia § 387 C.s.p. potvrdil ako vecne správny.

59. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 odsek 1 C.s.p. a podľa ust. § 255 odsek 1 C.s.p. v spojení s ust. § 262 odsek 2 C.s.p. tak, že žalovaná nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalobcovi ich náhrada sa nepriznáva. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalovaná v odvolacom konaní nemala úspech, preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá nárok a žalobcovi preukázateľne z obsahu spisu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

60. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).